

Tio tips till föräldrar med surfande barn

Internet är en plats för kunskap, umgänge, nöje och förströelse. Dessa tio tips ger dig som förälder stöd i vardagen – och om något otrevligt händer.

Kom ihåg att även när ditt barn vet mer om teknik och surfande än du själv så är det fortfarande du som har längst erfarenhet av det vanliga livets normer och regler, glädjeämnen och faror.

1. FÖLJ MED DITT BARN UT PÅ NÄTET

Det är bra både för ditt barn och för dig själv om ni gemensamt upptäcker Internet. Försök att tillsammans finna hemsidor som är roliga, spännande och passande. På det sättet grundläggs ett förtroende som gör det naturligt att prata om vad barnet upplever på nätet även när det blivit lite äldre.

2. TALA MED DITT BARN OM INTERNET

Vuxna använder i huvudsak nätet i arbetet eller för nyttouppgifter som bankärenden eller för att boka en resa. Barn använder Internet för helt andra saker. Samtala om vad ditt barn gör. Be att få se favoritplatserna och fråga vad som är spännande, kul och fascinerande. Ta några timmars "prao" med ditt barn med jämna mellanrum. Låt dig inte avskräckas och var inte fördömande.

3. UPPMUNTRA EN GOD ETIK

Internet speglar samhället med liknande informella etiska regler för hur man betar sig. Det är lätt att i skydd av nätets "anonymitet" ryckas med och testa gränser och skriva saker som man aldrig skulle säga öga mot öga. Betona vikten av att bemöta andra som man själv vill bli bemött. Det finns olika typer av "netikett", som bland annat handlar om ordval, tilltal och samtalston på nätet.

4. KOM ÖVERENS OM HUR INTERNET SKA ANVÄNDAS

Bestäm tillsammans i er familj vilka regler som ska gälla. Använd gärna vår checklista med olika förslag på vad som kan tas upp, t ex:

- Hur man behandlar personlig information (namn, adress, telefonnummer, e-post, osv.)
- Hur man uppträder mot andra t ex vid chat, i e-post, med ICQ/Messenger osv.
- Vilken typ av hemsidor och aktiviteter som är och inte är acceptabla att besöka.

Uppmuntra gärna till diskussion i barnets skolklass. Det är naturligtvis en fördel om det finns gemensamma regler, i klassen eller i skolan, om hur Internet ska användas.

5. UPPMANA DITT BARN ATT VARA ÅTERHÅLLSAM MED PERSONLIG INFORMATION

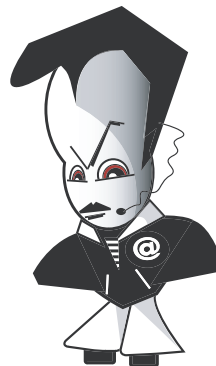
Många hemsidor kräver viss personlig information för att besökarna ska få tillgång till innehåll och tjänster. Informationen behövs av olika skäl, som säkerhet eller för att tjänsterna ska fungera. Det är viktigt att ditt barn är medvetet om hur och när det förmedlar personlig information. En enkel regel är att bestämma att ditt barn inte utan ditt godkännande lämnar ut information som hemadress, skola, telefonnummer eller fotografier av sig själv.

6. LÅT INTE DITT BARN ENSAMT TRÄFFA OKÄNDA SOM DET FÅTT KONTAKT MED PÅ NÄTET

Internet är en positiv mötesplats för att lära känna andra och skaffa nya vänner. För att undvika otrevliga och kanske även farliga situationer är det viktigt att ditt barn inte träffar okända personer utan att vara i sällskap med föräldrar, vänner eller andra som barnet litar på.

7. HJÄLP DITT BARN ATT FÖRSTÅ ATT INFORMATIONEN PÅ INTERNET KAN VARA FALSK

Barn använder nätet för att göra skoluppgifter, för att lära mer och för att hitta fakta om sina intressen. Informationsmängden är enorm och det är viktigt att ta del av den med urskilning. Prata om källkritik med ditt barn och visa på olika sätt att kontrollera uppgifter på nätet.

8. VAR INTE FÖR KRITISK MOT DITT BARN NYFIKENHET

Ditt barn kommer säkerligen att möta hemsidor med material som både du och barnet finner stötande. Exempel kan vara pornografi och rasism. Kom ihåg att det är naturligt att vara nyfiken och vilja söka upp "förbjudna sidor". Ta tillfället som en möjlighet att diskutera och kanske sätta upp regler. När ditt barn blir äldre förändras behoven och barnets rätt till information ökar, samtidigt som förmågan till kritiskt tänkande utvecklas.

9. RAPPORTERA INFORMATION OCH HÄNDELSER SOM DU BEDÖMER VARA OLAGLIGA

Om ditt barn stöter på material på nätet som det reagerar starkt emot är det upp till dig som förälder att försöka bedöma om det är olagligt eller inte. Om du uppfattar det som olagligt rekommenderar vi att du gör en polisanmälan. Också för material som upplevs som skadligt eller olämpligt kan det finnas anledning att rapportera vidare, antingen till din Internetoperatör eller till någon som arbetar med frågor om barn och Internet. Det är viktigt att ditt barn känner att du som vuxen kan och vill hjälpa till i en sådan situation.

På SAFTs webbplats, www.saftonline.se, hittar du länkar till polisen, operatörernas avdelningar för anmälningar och myndigheter/organisationer som arbetar med frågor kring barn och Internet.

10. TEKNISKA LÖSNINGAR KAN VARA ETT STÖD ATT HANTERA INTERNET

Det finns sätt att kontrollera och hindra barns surfande. Genom att använda webbläsarens loggverktyg kan man se vilka hemsidor som besökts, och genom filter kan man stoppa åtkomsten till vissa sidor. Dessa sätt har sina brister och går att påverka eller komma runt. Var medveten om att dessa lösningar kan uppfattas som ett intrång i barnets integritet och kan rasera ett förtroendefullt samtal kring Internet.

På www.saftonline.se, hittar du några enkla exempel på populära mötesplatser och aktiviteter bland barn och unga på nätet, t ex egna hemsidor och chatsajter.

SAFT – för säkrare användning av Internet bland barn och unga

Internet erbjuder oändliga möjligheter att hitta information, spela spel eller umgås med kompisar och finna nya vänner. Men vid sidan av trevliga mötesplatser och intressant information finns också grov pornografi, våld och rasistisk propaganda. Allt på nätet är inte lämpligt för barn. Går det att skapa ett säkrare Internet? I så fall hur? Behövs filter, regler och begränsningar? Hur upplever barn och ungdomar själva Internets fördelar och avigsidor? Hur kan man som vuxen – förälder, lärare eller fritidsledare – förhålla sig till barns och ungdomars nätvanor? Detta är frågor som SAFT vill väcka dialog och debatt om.

SAFT – Safety Awareness, Facts and Tools – är ett europeiskt projekt för säkrare användning av Internet bland barn och ungdomar. Vi vill öka medvetenheten om både fördelar och risker med Internet och ge råd till barn, unga, föräldrar och lärare. Det gör vi bland annat genom den här guiden. Vi har också gjort en omfattande studie av barns och ungas nätvanor och upplevelser av innehåll på Internet genom att ställa frågor till föräldrar samt barn och ungdomar mellan 9 och 16 år. Totalt intervjuades 8 000 personer i Sverige, Norge, Danmark, Island och Irland.

Medierådet arbetar med frågor om mediapåverkan och barns och ungas mediasituation. Vårt uppdrag omfattar rörliga bildmedier, exempelvis film, TV, video, datorspel och Internet. Medierådet är en kommitté inom Regeringskansliet och deltar som svensk partner i SAFT.

Vill du veta mer? Besök SAFT:s webbplats www.saftonline.se

Medierådet • Regeringskansliet • 103 33 Stockholm • 08-405 10 00

SAFT finansieras av EU-kommissionens Internet Action Plan. Denna guide är framtagen av en arbetsgrupp med representanter från Aftonbladet.se, Bitos, Eniro, IT-Företagen, Lunarstorm, Microsoft & TeliaSonera, i samverkan med SAFT.

Alltså, en kort sammanfattning:

1. Följ med ditt barn ut på nätet
2. Tala med ditt barn om Internet
3. Uppmuntra en god etik
4. Kom överens om hur Internet ska användas
5. Uppmana ditt barn att vara återhållsam med personlig information
6. Låt inte ditt barn ensamt träffa okända som det fått kontakt med på nätet
7. Hjälp ditt barn att förstå att informationen på Internet kan vara falsk
8. Var inte för kritisk mot ditt barns nyfikenhet
9. Rapportera information och händelser som du bedömer vara olagliga
10. Tekniska lösningar kan vara ett stöd att hantera Internet

www.saftonline.se

Tio tips till föräldrar med surfande barn

S A F T

www.saftonline.se

